

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
ÎNCHEIERE

02 martie 2016

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii:

Valeriu Doagă,
Dumitru Mardari, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Rusnac Anna, Rusnac Oleg și Rusnac Victor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Chirmici
Galina împotriva lui Rusnac Oleg, Rusnac Anna și Rusnac Victor cu privire la
demolarea construcției și cererea reconvențională depusă de către Rusnac Anna și
Rusnac Oleg împotriva lui Chirmici Galina cu privire la înlăturarea obstacolelor,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 23 iulie 2015 prin care cererea de
apel depusă de către Rusnac Anna și Rusnac Oleg a fost respinsă, iar hotărîrea
Judecătoria Făleşti din 24 decembrie 2014 a fost menținută,

C O N S T A T Ă :

La data de 07 aprilie 2014 Chirmici Galina a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Rusnac Oleg și Rusnac Anna privind demolarea construcției.

În motivarea cererii a indicat că, de la 21.03.1997 este proprietara casei de locuit
cu anexe și lotul de teren aferent nr. cadastral 4301214027, amplasate în or. Făleşti,
str. Limba Maternă 17, fapt confirmat prin informația din registrul bunurilor
imobile.

În imediata vecinătate, pe str. Limba Maternă nr. 19, or. Făleşti, este amplasată
gospodăria cu numărul cadastral 43012114026 înregistrată cu drept de proprietate
privată pe numele pîrteii Rusnac Anna Vladimir.

De aproximativ doi ani în această gospodărie domiciliază fiul acesteia Rusnac
Oleg Victor.

În perioada lunilor octombrie 2013 - ianuarie 2014, Rusnac Oleg Vladimir a
construit neautorizat la linia de hotar cu lotul teren al gospodăriei sale în preajma
ferestrei dormitorului de la casa de locuit, un șopron mare cu dimensiunile de 7,0 m
x 6,8 m înălțimea de aproximativ 5 metri, pe care îl utilizează ca boxă (garaj)

pentru automobilele sale.

În legătură cu faptul dat, la data de 13.01.2014, a depus o plîngere la Primăria or. Făleşti, în temeiul căreia, comisia în componența Cervaniuc Veaceslav - arhitect, Ungureanu Eugeniu - inginer cadastral și Culpechin Vasile - specialist în construcții, au ieșit la fața locului și au stabilit construirea neautorizată a șopronului pe hatul dintre gospodării. Despre acest fapt a fost informată Inspecția de Stat în Construcții.

La data de 31.01.2014 Inspecția de Stat în Construcții a întocmit, în privința lui Rusnac Oleg Victor procesul-verbal seria A nr. 002-179 cu privire la contravenția prevăzută de art. 179 din Codul contravențional „Construcția neautorizată”.

Prin hotărîrea Judecătorei Făleşti nr. 4-45/2014 din 03.03.2014 Rusnac Oleg Victor a fost recunoscut vinovat în săvîrșirea contravenției prevăzute de art. 179 din Codul contravențional, pentru faptul construirii neautorizate a șopronului menționat mai sus, cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale.

Pîrîtul a executat această hotărîre la 04.03.2014, nu a contestat-o în modul și termenul prevăzut de lege, aceasta devenind irevocabilă

Șopronul indicat este o construcție ilegală, efectuată de către Rusnac Oleg Victor în lipsa autorizației de construire și altor acte permissive pertinente prevăzute de legislația în vigoare.

Pentru a edifica o construcție fiecare cetățean este obligat să primească în prealabil toate actele permissive și avizele corespunzătoare de la autoritățile publice competente, inclusiv autorizația de construire, conform prevederilor Legii nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

Prin acțiunile de construire neautorizată a șopronului cu dimensiunile de 7 m x 6,8 m și înălțimea de aproximativ 5 metri la linia de hotar dintre gospodăriile respective, au fost încălcate normele legale imperative ce reglementează obligația de respectare a dreptului de vecinătate.

Șopronul dat, care are o suprafață de 47,6 m și o înălțime de aproximativ 5 m, a fost construit în preajma ferestrei de la dormitorul casei sale, fiind folosit ca garaj (boxă) pentru automobile (microbuze), iar zgomotul produs de motoarele acestora, în special la primele ore ale dimineții, dar mai ales pe timp de iarnă, cînd sunt puse în funcțiune pentru a le încălzi, o deranjează profund, acționînd negativ asupra ei. De asemenea, de la zgomotul produs și de la gazele de eșapament, ea nu poate ține deschisă fereastra de la dormitor.

Pîrîții au posibilitate reală să-și construiască în mod legitim o încăpere pentru automobilele lor în altă parte a gospodăriei or, dispun de suficient spațiu (teren) în gospodărie pentru aceasta.

Solicită obligarea pîrîților să demoleze pe cheltuiala lor șopronul cu dimensiunile de 7,0 m x 6,8 m și înălțimea 5 m, construit nelegitim (neautorizat), pe terenul cu numărul cadastral 4301214027, amplasat în or. Făleşti, str. Limba Maternă nr. 17 și încasarea cheltuielilor de judecată.

La data de 08 mai 2014, reprezentantul reclamantei, avocatul Radu Holban a depus o cerere de completare a temeiurilor din acțiune invocând suplimentar că șopronul cu dimensiunile de 7,0 m x 6,8 m, cu înălțimea de 5 m a fost construit nelegitim (neautorizat) de către pîritul Rusnac Oleg cu încălcarea prevederilor pct. 2.12 și 2.19 din SNIP 2.07.01-89 din 16.05.1989 "Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений", aprobat prin Ordinul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor Republicii Moldova nr. 7 din 11.02.2011 .. Cu privire la aprobarea Listei documentelor normative în construcții în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova la data de 01 ianuarie 2011 ", potrivit cărora construcțiile auxiliare trebuie amplasate la o distanță de minim 1 metru de la linia de hotar a loturilor de teren învecinate, iar distanța de la ferestrele încăperilor (camerelor, bucătăriilor, verandelor) și pînă la pereții casei și construcțiilor auxiliare (sarai, garaj, baie), amplasate pe loturile de teren învecinate, trebuie să fie de cel puțin 6 metri.

De asemenea de către pîrîți au fost încălcate și regulile de protecție anti incendiară prevăzute în anexa nr. 1 la SNIP 2.07.01-8 potrivit cărora distanța minimă între construcțiile învecinate trebuie să fie de cel puțin 6 metri.

Prin urmare, pîrîții au comis o atentare inadmisibilă asupra terenului și imobilului său cu destinație locativă amplasat pe el, încălcându-i astfel drepturile și interesele legitime ale reclamantei.

Mai mult ca atît, urmare a construirii neautorizate și cu încălcarea distanțelor minime stabilite de legislația în vigoare de la hotar și de peretele casei sale de locuit, pîrîții i-au închis total vederea prin geamul de la camera-dormitor.

La data de 03 septembrie 2014 reclamanta Chirmici Galina și-a concretizat pretențiile din acțiunii, formulînd pretenții și față Rusnac Victor.

La data de 06 iunie 2014 pîrîții Rusnac Anna și Rusnac Oleg au depus o cerere reconvențională împotriva lui Chirmici Galina privind înlăturarea obstacolelor în folosirea proprietății și demolarea construcției samavolnice.

În motivarea acțiunii reconvenționale au invocat că Rusnac Anna, proprietara imobilului situat în str. Limba Maternă, 19 din or. Făleşti, nu este de acord cu acțiunea înaintată din motivele indicate în acțiunea reconvențională, care exclude în totalmente pretențiile invocate din motiv că distanța de la construcția în litigiu este respectată, iar lumina solară ajunge la domiciliul reclamantei.

Reclamanta însăși a construit samovolnic, pe terenul cu drept de proprietate a lui Rusnac Anna în lipsa acordului scris al ultimei, folosindu-se de ocazia că Rusnac Anna nu se găsea temporar la domiciliul său, a pătruns ilegal pe terenul ei și a construit o canalizare capitală pentru apă și resturi lichide, făcînd săpături de sol și alte lucrări de betonare, inclusiv a fîntîinii de beton, cît și o fundație capitală pentru gardul de metal, îngrădind dreptul la posesia bunurilor imobile.

Vecinul proprietar al construcțiilor indicate, admite încălcări a dreptului de proprietate garantat de art. 46 din Constituție și art.1 Protocolul nr. 1 adițional CEDO, prin privarea ilicită de posesiune, fapt pentru ce instituie acțiunea negatorie,

prin care proprietarul Rusna Anna cere autorului încălcării Chirmici Galina încetarea încălcării, nefiind legate de privarea de posesiune, încălcarea fiind continuă și în viitor.

Avînd în vedere faptul că, la obligarea vecinului Chirmici Galina de a înlătura obstacolele create lui Rusnac Anna prin demolarea gardului și stabilirea hotarelor terenurilor vecine cu o distanță de cel puțin 50 cm de la linia gardului instalat în prezent, distanța de 1 metru de la construcția a cărei demolare se cere este respectată, iar temei de demolare nu este, deoarece în asemenea circumstanțe prevederile SNIP 2.07.01-89, art.389 alin. (1) Cod Civil sînt respectate.

Prevederile art. 389 alin. (2) Cod Civil nu sunt aplicabile cazului dat, deoarece se referă la distanța pentru plantații (2 m), dar nu pentru construcții.

În caz contrar, anexa la casa de locuit a lui Chirmici Galina, la fel nu respectă distanța de la hotar și această construcție necesită a fi demolată, precum și din motivul că din streșina anexei (sarai) se scurg precipitațiile naturale - ploi, zăpadă, grindină, etc.

Anume din partea lui Chirmici Galina este încălcarea art. 386 Cod Civil, care stabilește că, acoperișul trebuie să fie construit astfel încît apa, zăpada sau gheața să cadă exclusiv pe teritoriul proprietarului.

În cazul de față, acoperișul anexei construite de Chirmici Galina este montat fără uluce și în apropierea mai mică de 1 metru, iar apa, zăpada, gheața nu se scurge pe teritoriul său, ci pe construcția vecinei Rusnac Anna, cauzîndu-i prejudicii materiale, umezeală, mucegai denaturarea culorii pereților construcției capitale.

În ceea ce privește încălcarea art. 379 Cod Civil, privind cerința de demolare sau interzicerea exploatării acestora, aceasta poate fi cerută doar în cazul în care afectarea inadmisibilă s-a produs în mod evident.

În cauza dată reclamanta Chirmici Galina nu a dovedit prin probe ce afectare a dreptului său de proprietate s-a produs în mod evident, or, la materialele cauzei nu există nici o probă prin care s-ar fi demonstrat în ce constă afectarea pretinsă, iar dreptul său de proprietate nu este lezat.

Din contra, construcțiile executate de Chirmici Galina afectează dreptul de proprietate al lui Rusnac Anna, deoarece sunt amplasate pe terenul ultimei cu drept de proprietate, canalizarea fiind folosită și exlpoatată pe terenul lui Rusnac Anna, iar utilizarea lor atentează în mod inadmisibil asupra terenului său.

Solicită obligarea lui Chirmici Galina de a înlătura următoarele obstacole ce împiedică exercitarea dreptului de proprietate al lui Rusnac Anna și înlăturarea încălcărilor, care nu sînt legate de privarea de posesiune, după cum urmează:

A obliga pe Chirmici Galina pe cont propriu să demonteze și să evacueze țevile și fîntîna de beton a canalizației, instalate pe terenul cu drept de proprietate a lui Rusnac Anna,

A obliga pe Ghirmici Galina să nu pună piedici în folosirea proprietății lui Rusnac Anna terenului privat pînă la linia de hotar.

A obliga pe Chirmici Galina pe cont propriu să demonteze și să evacueze fundamentul capital al gardului de fier, inclusiv foile de metal în număr de 3, montat între ultima și Rusnac Anna de pe terenul privat al ultimei,

A interzice lui Chirmici Galina exploatarea canalizării instalate pe terenul lui Rusnac Anna pînă la demontarea și evacuarea acestora întru prevenirea prejudicierii drepturilor lui Rusnac Anna.

A obliga pe Chirmici Galina pe cont propriu să pună uluce la streșina construcției capitale anexă, întru căderea ploilor, gheața, apelor exclusiv pe teritoriul său.

Prin hotărîrea judecătorei Fălești din 24 decembrie 2014 acțiunea inițială înaintată de către Chirmici Galina împotriva lui Rusnac Oleg, Rusnac Anna și Rusnac Victor privind demolarea construcției a fost admisă iar acțiunea reconvențională înaintată Rusnac Anna și Rusnac Oleg împotriva lui Chirmici Galina privind înlăturarea obstacolelor a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond s-a bazat pe cercetarea completă, a tuturor probelor prezente și a constatat că, cerințele invocate în acțiune, se încadrează în prevederile legii.

Prin decizi Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2015, apelul depus de către Rusnac Anna și Rusnac Oleg a fost respins, hotărîrea primei instanțe a fost menținută.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelanții nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului iar argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 29 septembrie 2015, Rusnac Anna, Rusnac Oleg și Rusnac Victor au depus cerere de recurs împotriva acesteia, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel din 23 iulie 2015 și a hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri de admitere acțiunii reconvenționale și de respingere a acțiunii inițiale.

În motivarea recursului, aceștia au indicat că, decizia instanței de apel a fost adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material și cu încălcarea normelor de drept procedural.

Totodată, mai invocă recurenții că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a litigiului.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din data de 23 iulie 2015 a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la data de 03 august 2015. Astfel, prin prisma art. 425 CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consider recursul depus la 29 septembrie 2015 în termen.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre

necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se va decide în lipsa acesteia.

La data de 29 ianuarie 2016, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a expediat în adresa Galenei Chirmici. ÎS „Cadastru” OT Fălești și Inspekția de Stat în Construcții Nord copia recursului depus de către Rusnac Anna, Rusnac Oleg și Rusnac Victor, cu informarea concomitentă a acestora despre necesitatea depunerii referinței.

Pînă la data examinării chestiunii admisibilității recursului depus de către Rusnac Anna, Rusnac Oleg și Rusnac Victor, intimații nu au depus referința în vederea exprimării opiniei vis-a-vis de argumentele înaintate în cererea de recurs.

Verificînd motivele de casare invocate în cererea de recurs declarată de Rusnac Anna, Rusnac Oleg și Rusnac Victor, Colegiul atestă că recurenții nu indică nici un argument vis-a-vis de legalitatea deciziei instanței de apel.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în cererea de recurs declarate de Rusnac Anna, Rusnac Oleg și Rusnac Victor, nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificîndu-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În această ordine de idei și prin prisma celor menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de către Rusnac Anna, Rusnac Oleg și Rusnac Victor ca fiind inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu dispoziția art. 432 alin. (1) C.P.C., părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) C.P.C., cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) C.P.C..

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, temeiurile recursului declarat nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) C.P.C.. Mai mult de cît atît, cauza a fost judecată cu respectarea normelor de drept material și procesual, iar recursul fiind vădit neîntemeiat.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 C.P.C. al RM, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 C.P.C. și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de

recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) C.P.C..

În acest sens, instanța de recurs accentuează că, potrivit art. 440, alin. (1) C.P.C., în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, aplicând corespunzător normele de drept material și respectând normele de drept procedural, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Rusnac Anna, Rusnac Oleg și Rusnac Victor ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) C.P.C., completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Recursul declarat de către Rusnac Anna, Rusnac Oleg și Rusnac Victor se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Dumitru Mardari

Iuliana Oprea